

Korczak Bulletin jrg. 12 nr. 2, maart 2025

“Laten we ook respect hebben voor het huidige uur, de huidige dag. Hoe zal het morgen kunnen leven als we hem vandaag niet bewust, zonder eigen verantwoordelijkheid laten leven? (Janusz Korczak)”

Dit Korczak Bulletin is ook te vinden op onze website: <http://korczak.nl/stichting/>

2025: Het recht op de dag van vandaag

Op zaterdag 22 november 2025 zal de Korczakconferentie worden gehouden met als thema *Het recht van het kind op de dag van vandaag*.

De dag vindt dit jaar plaats in het Dokhuis (Doklaan 10, 3087 CB Rotterdam), de thuisbasis van NIVOZ. We zijn heel blij met de steun en medewerking van het NIVOZ.

Het thema van de dag sluit aan bij de titel van het Jaarboek 2025.

NOTEER DE DATUM ALVAST IN JE AGENDA!!!

Korczak Studentenprijs 2025

Janusz Korczak
Studentenprijs 2025

Dit jaar willen we weer een Korczak studentenprijs uitreiken. Studeer jij aan een opleiding (AD, HBO of WO) Educatie, Pedagogiek of Social Work? AD-PEP, PABO, Lerarenopleiding, Master Pedagogiek? En maak jij een bijzonder beroepsproduct of meesterstuk, waarin kinderen en hun rechten centraal staan? Meld je dan (in overleg met je tutor, coach of begeleider) aan voor de Janusz Korczak Studentenprijs 2025.

Meer informatie is te vinden op [flyer-Studentenprijs-2025.pdf](#)

Dagboek in het ghetto

Korczak hield tijdens de ghetto-periode een dagboek bij (1941/1942). De Nederlandse vertaling (met achtergrondinformatie door René Görtzen) verscheen in 2001 bij uitgeverij SWP en is niet meer verkrijgbaar. De uitgever stelt nu de digitale versie GRATIS beschikbaar. Je kunt hem downloaden via: Korczak: [Dagboek-in-het-ghetto-van-warschau](#)

Er is ook nog een link naar een documentaire die destijds gemaakt werd bij de presentatie van het boek: <https://vimeo.com/945328956>

Nash Dom

De werkgroep Nash Dom is weer volop bezig met de voorbereidingen voor het vakantiecamp dat dit jaar gehouden zal worden van 2 t/m 8 augustus. We zitten weer op onze vertrouwde plek in Middelbeers (NB).

Voor meer informatie en aanmelden van kinderen: <https://nashdom.nl/>

NIVOZ: Onderwijsavond bij ISK Ithaka in Utrecht

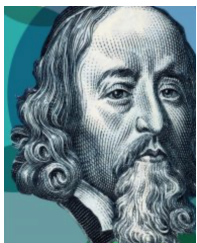
Sabrina Alhanachi neemt op donderdag 3 april de vijfde en voorlaatste NIVOZ-onderwijsavond voor haar rekening. De titel luidt: 'Culturele responsiviteit: verbindend en bemoedigend'. Sabrina is gepromoveerd onderwijswetenschapper op het gebied van cultureel responsief lesgeven en is sinds 2023 ook aan NIVOZ verbonden.

Meer informatie en een aanmelding: [Onderwijsavond bij ISK Ithaka Utrecht](#)

Gert Biesta lid van ons Comité van Aanbeveling

Wij zijn zeer verheugd dat de bekende Nederlandse pedagoog prof. dr. Gert Biesta, zich bereid verklaard heeft toe te treden tot het Comité van Aanbeveling van de Janusz Korczak Stichting. Gert Biesta is verbonden aan de universiteit van Edinburgh en in Nederland lid van de Onderwijsraad. Hij heeft vele publicaties over het onderwijs op zijn naam, waaronder het bekende boek: [Wereldgericht Onderwijs](#)

Comeniusprijs voor Micha de Winter

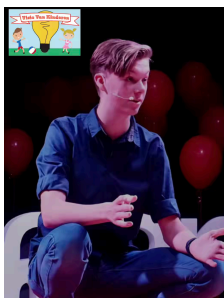
Prof. Micha de Winter ontvangt op zaterdag 29 maart de Comeniusprijs 2025 in de Grote Kerk te Naarden. De jury heeft de prijs toegekend vanwege zijn belangwekkende bijdragen aan de pedagogiek, en wel in het bijzonder aan maatschappelijke opvoedingsvraagstukken.

In het werk van Micha de Winter spelen thema's als medemenselijk opvoeden, opvoeding tot democratisch burgerschap en de pedagogiek van de hoop een centrale rol. De jury acht zijn werk van bijzondere actuele betekenis en eveneens geheel in overeenstemming met het gedachtegoed van de Tsjechische pedagoog, theoloog en filosoof Jan Amos Comenius (1592-1670).

Micha de Winter is lid van het Comité van Aanbeveling van de Korczak Stichting.

Lars Westra 18 jaar

Lars zet zich al sinds zijn 9e jaar in voor kinderrechten: zijn halve leven! Overal liet hij zijn stem horen, schreef twee boeken over kinderrechten en richtte in 2016 zijn bedrijf op: Visie van Kinderen (<https://visievankinderen.nl/>).

Hij werd als 16-jarige in 2023 al vice-voorzitter van het Kinderrechtencollectief. En nu is hij 18, officieel geen kind meer, zoals hij zelf schrijft: *Een moment waar ik naar uitgekeken heb, soms met enthousiasme en soms met vrees... Want ja, ik mag stemmen, een rechtszaak aanspannen en een burgerinitiatief opzetten, maar ik ben ook bang mijn out-of-the-box denken kwijt te raken. Daarom zal ik blijven strijden voor kinderrechten en het serieus nemen van de stem van jonge mensen.*

Lars, van harte gefeliciteerd namens de Korczak Stichting en we wensen je toe dat je ook het kind in jezelf zal bewaren!

Studenten uit Koblenz op bezoek

Van 30 maart t/m 1 april zal een groep studenten van de Hochschule Koblenz een bezoek brengen aan enkele scholen (IKC's) in Rotterdam en Den Haag. De pedagogiek van Korczak is een belangrijk onderdeel van hun programma. Els van de Luit, Joop Berding en Arie de Bruin van de Janusz Korczak Stichting zullen hen bij hun programma begeleiden.

International Korczak Association (IKA)

Er is een nieuwe website van de IKA gelanceerd, waarop nieuws en informatie te vinden is over de activiteiten van IKA. De Nederlandse Janusz Korczak Stichting is ook lid van de internationale organisatie:

<https://ika.today/>

Risicovol spelen

Het Risicovol Spelen Congres: "Hoe kan het wél", georganiseerd door stichting De Blauwe

Ton wordt op vrijdag 23 mei 2025 van 10.00 – 16.00 uur gehouden. Inspirerende sprekers, praktische sessies én natuurlijk: nóg meer aandacht voor risicovol spelen.

Locatie: De Musketon en De Rommelspeeltuin, Lunetten, Utrecht. Veel kinderen vinden hun speelomgeving saai en voorspelbaar, ze worden belemmerd door overbeschermende volwassenen. Professionals en vrijwilligers voelen zich vaak geremd om kinderen vrij en risicovol te laten spelen. Hoe

zorgen we voor meer uitdaging en risico voor kinderen bij het spelen? Klik [Risicovol-spelen/congres](#) voor aanmelding en meer info.

Contact met opleidingen

Wij verzorgen presentaties, gastcolleges en workshops over de pedagogiek van Korczak en de vertaling naar de praktijk van onderwijs en opvoeding.

Ben je betrokken bij een pabo, lerarenopleiding, andere pedagogische opleidingen, scholen, buitenschoolse opvang, jeugdzorg etc. breng deze mogelijkheden dan onder de aandacht binnen je organisatie. Voor de broodnodige inspiratie in onderwijs en opvoeding! Wij werken niet-commercieel; we vragen reis- en onkostenvergoeding en een gift voor de Korczakstichting! Afspraken kun je maken via info@korczak.nl. Voor informatie: <http://korczak.nl/stichting/activiteiten/>

Lid/Donateur worden?.... graag!

Wij zijn voor onze activiteiten afhankelijk van giften van onze lid/donateurs en sponsors. Wil je lid/donateur worden, dan stellen wij dat zeer op prijs! Voor € 35,— per jaar (studenten € 17,50) kun je ons werk steunen. Je ontvangt dan jaarlijks ons jaarboek en krijgt korting bij onze activiteiten. Vanzelfsprekend is iedere donatie welkom. Je kunt ook een lidmaatschap cadeau doen. Zie: <https://korczak.nl/stichting/donatie/>. Onze stichting heeft de ANBI-status.

website tips

Podcast Samenlevingspedagogiek

Op de Fontys Hogeschool is een nieuw lectoraat gestart: Samenlevingspedagogiek. Er is een mooie podcast verschenen waarbij in een gesprek met Joop Berding het belang van samenlevingspedagogiek wordt benadrukt. Natuurlijk komt Korczak hier ook weer ter sprake: <https://www.fontys.nl/Onderzoek/Samenlevingspedagogiek-1.htm>

Laat de stilte zinderen, op 4 mei en alle dagen.

Laura van Dolron (theatermaker) zit op een lege Dam en schrijft woorden, een opmaat naar de stilte op het stille stille plein. Omdat taal de stilte mogelijk maakt en de stilte taal.... Een prachtige herdenking uit 2022 tijdens de corona-crisis, waarin de geschiedenis van Janusz Korczak een grote rol speelt: <https://www.facebook.com/watch/?v=231556211489066>

Janusz Korczak Association Canada

Op deze site is veel materiaal over Korczak te vinden en vaak gratis te downloaden <https://januszkorczak.ca/>. Kijk bijvoorbeeld eens naar het prachtige boek over Stefa Wilczyńska, de moeder van het weeshuis [pani-stefa-and-the-orphans](#)

(boeken)tips

1. Laat/d de pedagogische basis met rust. Auteur: Bert Wienen (ISBN: 9789 463 174190)

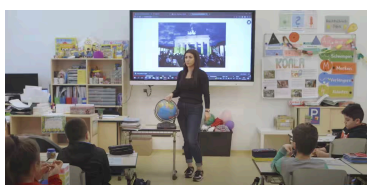
Een nieuw boek van Bert Wienen als vervolg op het succesvolle *Van Individueel naar Inclusief Onderwijs*. Opnieuw een scherpe analyse wat er mis is in ons denken over onderwijs en jeugdzorg. Haarscherp analyseert hij dat veel professionele inzet niet lijkt te leiden tot meer kinderen en jongeren die zich goed voelen. Daarom is het hoog tijd voor een ander perspectief. Een praktisch boek met vele handreikingen voor ieder die zich bemoeit met de opvoeding van kinderen en jongeren en voor ouders.

2. Gebrand kind zoekt het vuur. Auteur: Cordelia Edvards (ISBN: 9789 46452 1528)

Een aangrijpend indrukwekkend verhaal over de holocaust, gezien vanuit de ogen van een kind. In prachtige taal ontrafelt Cordelia de wortels van haar anders-zijn en het verraad van haar (niet-joodse) moeder. Haar wanhopige verlangen ergens bij te horen, iemand te mogen zijn en uiteindelijk het gevecht om te overleven in het gruwelkamp. Een indringend zelfportret van een meisje dat Auschwitz overleefde. Zelden las ik (adb) een zo mooi boek! Het kreeg niet voor niets 5 sterren in *NRC*.

3. Favorieten: prachtige onderwijsfilm

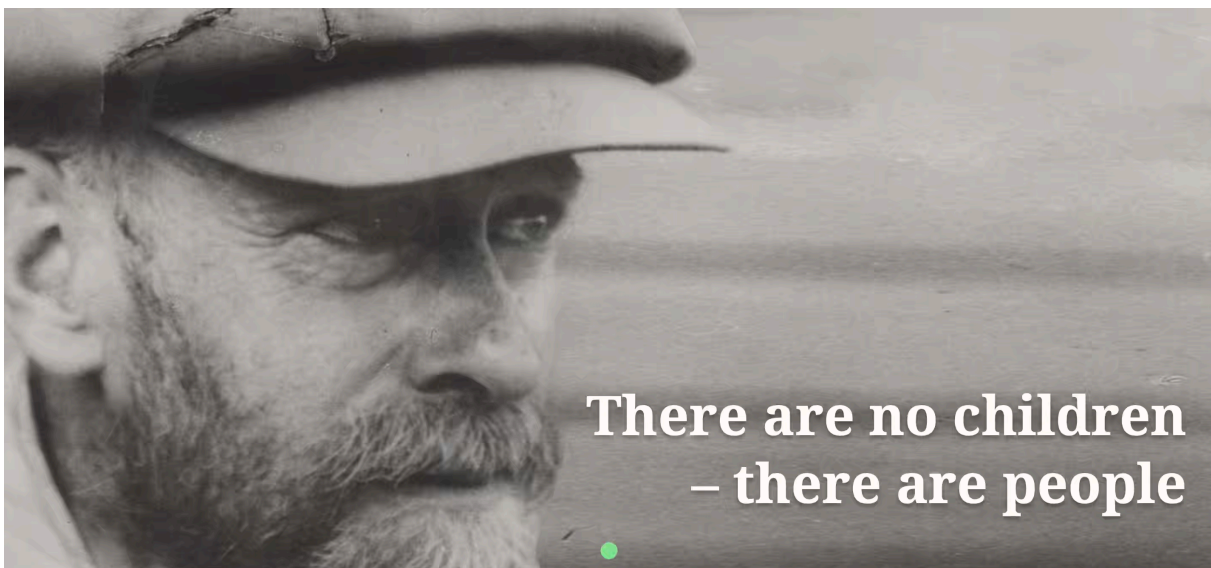
Juf Ilkay geeft les op de grootste basisschool van Wenen. De kinderen in haar klas komen uit de meest uiteenlopende landen en spreken niet allemaal Duits. Terwijl Ilkay haar

leerlingen zo goed als mogelijk ondersteunt, bespreken ze ook allerlei onderwerpen die in Europa de boel op scherp zetten. Het resultaat is een hoopvol portret dat nog maar eens laat zien dat één leerkracht het verschil kan maken.

Een prachtige film voor iedere leraar, waarin duidelijk wordt wat jij voor kinderen kan betekenen! Je kunt de film bekijken via PICL: <https://picl.nl/films/favoriten/>

Agenda

- 12 mrt. Gastcollege HU Amersfoort
- 17 mrt. Bestuursvergadering JKS Online
- 23 mrt. Overleg met Nash Dom werkgroep Amersfoort
- 25 mrt. Medewerking podcast voor Fontys Hogeschool
- 31 mrt/ 1 april. Bezoek studenten Hochschule Koblenz
- 24 mei Bestuursvergadering JKS in Dordrecht
- 27 mei Presentatie SWV Kind op 1 Zeeland
- 22 nov. Korczakdag in Rotterdam (NIVOZ)

Bijlage 1 Burgerschapsvorming

Veel scholen hebben een anti-pestprotocol. Elke school in Nederland moet beleid voeren gericht op het voorkomen, het aanpakken en tegengaan van pesten. Een goed anti-pestprotocol geeft leerlingen, leraren en ouders duidelijkheid over hoe pesten wordt voorkomen en hoe gehandeld wordt als er toch gepest wordt. Met een anti-pestprotocol laat de school zien dat zij het pestprobleem serieus neemt, hoe zij pesten voorkomt en aanpakt. Direct optreden tegen pesten geeft een duidelijk signaal af aan leerlingen dat pesten op school niet wordt getolereerd. Dit heeft als positief bijeffect dat de veiligheidsbeleving van leerlingen zal toenemen.

Zo proberen we niet alleen les te geven in burgerschapsvorming, maar burgerschap ook daadwerkelijk in de praktijk te brengen. We proberen kinderen te leren dat niet het recht van de sterkste geldt, maar dat het gaat om eerlijkheid, rechtvaardigheid, respect.

Hoe anders is het in de wereld van de volwassenen. Jazeker, we hebben allerlei verdragen over mensenrechten, maar als het ons beter uitkomt trekken we ons daar niets meer van aan. Dan gaat eigenbelang steeds voor en kan degene met de grootste bek en de meeste wapens doen wat hij wil. Ja, we protesteren nog wel even als Poetin Oekraïne binnenvalt, maar als een vriendje van hem een grote bek opzet en ons met allerlei dreigementen om de oren slaat, schieten we in de verlatingsangst.

Terecht spreken we schande van de brute aanval van Hamas op Israël en rouwen we om de kinderen die bij die gijzeling werden vermoord, maar als daar als wraak weer het recht van de sterkste gaat gelden en meer dan vijftienduizend onschuldige kinderen in Gaza worden vermoord, blijven we de regering van een corrupte leider steunen en laten de pestkop zijn gang gaan.

In elk pestprotocol wordt bijzondere aandacht gegeven aan de rol van de omstanders.... ja inderdaad, dat zijn wij! Die zijn mede schuldig aan dat geweld, schuldig dat het pesten almaar door kan gaan. Op 1 maart zagen we het geweld van een pestkop en de omstanders die hem een schouderklopje gaven en proberen in het gevele te komen. Wij durven het niet voor het slachtoffer op te nemen, want dat is niet diplomatiek.... Ik schreef dit gedicht:

Het schoolplein

Laten we de pestkop nu zijn gang gaan
zijn grote bek, zijn dreigen en chanteren
blijft iedereen op afstand veilig staan,
zijn wij te bang om hier te protesteren?

De kleinste wordt gepakt, geeft nog wat tegengas
weegt zijn woorden rustig en zorgvuldig
de daders heffen samen straks het borrelglas
en spelen zich schijnheilig heel onschuldig.

De hielenlikker geeft een schouderklop,
want maffia moet je vooral een beetje lijmen
het protocol staat nu volledig op z'n kop
en iedereen is volop aan het slijmen.

Burgerschapsvorming, les in de woestijn
de meester legt het uit met pijn:
de oudste moet altijd de wijste zijn.
Het schoolplein is de wereld in het klein.

(arie de bruin, 1 maart 2025)

Bijlage 2 Eerlijkheid en naastenliefde

Korczak is regelmatig onder de indruk van het morele besef van kinderen. Ethisch denken en handelen is niet voorbehouden aan volwassenen. Integendeel, zowel goed als kwaad komen zowel bij kinderen als bij volwassenen voor en strijden levenslang om de voorrang. *Jazeker*, schrijft hij, *ook onder kinderen bevinden zich criminelen en domkoppen, net als onder volwassenen.*

Maar soms kunnen volwassenen veel leren van kinderen. In één van zijn laatste notities in het ghetto beschrijft Korczak een indrukwekkende voorbeeld van authentieke menselijkheid.

Ik bleef staan bij een bed waarop een kind lag. Ik dacht dat hij ziek was (...). Ik boog voorover en zag dat hij dood was.

Op dat moment kwam er een jongen binnen en ik zag hem een sneetje brood, besmeerd met jam, op het kussen van het dode kind leggen.

- *Waarom doe je dit? - Dat is zijn deel.*

- *Maar hij is dood.*

- *Ik weet het.*

- *Hoe weet je dat?*

- *Omdat... voordat hij zijn ogen open had (...). Daarna sloot hij zijn ogen en stopte met ademen.*

- *Waarom gaf je hem dan brood?*

- *Omdat het zijn deel is, herhaalde de jongen, geïrriteerd toen hij mij absurde vragen hoorde stellen.*

Ik, een oude dokter, begrijp zoiets voor de hand liggends niet? Het is zijn deel, levend of dood, hij heeft recht op zijn deel.

Ik zal niet lang genoeg leven om mij over twintig jaar dit te herinneren, deze kleine voorvechter van eerlijkheid, die ik het geluk had te ontmoeten. Daarom stuur ik je deze eenvoudige woorden als herinnering:

- *Het is zijn brood, het is zijn deel...*

(Uit het Ghetto Journal, Robert Laffont, 1998, p. 268)

Bijlage 3: 30 jaar Kinderrechtenverdrag

KINDERRECHTEN.NL

In maart 2025 is het dertig jaar geleden dat Nederland het Kinderrechtenverdrag ondertekende. Dertig jaar van afspraken over kinderrechten, maar hoe staan we er nu voor? Waar lopen kinderen nog tegenaan? En wat adviseren zij de overheid?

Om deze vragen te beantwoorden, organiseerde het **Kinderrechtencollectief** op 8 februari de bijeenkomst 'Een jonge blik op 30 jaar kinderrechten', met **Lars Westra**. Kinderen van (kinderrechten)organisaties gingen in gesprek over de stand van zaken, deelden hun ervaringen en gaven concrete adviezen.

Met de verzamelde inzichten start het Kinderrechtencollectief samen met State of Youth een flitspeiling om nóg meer kinderen in Nederland te bereiken. Hun stem wordt verwerkt in een to-do list voor de politiek.

Lees het volledige verslag hier [👉 https://lnkd.in/e-3_7_sy](https://lnkd.in/e-3_7_sy)

Wat ons betreft: Als het over de positie van kinderen van asielzoekers gaat, is er nog veel te verbeteren. Op dit moment verblijven ongeveer 20.000 asielzoekers, waaronder meer dan 5.000 kinderen, in noodopvanglocaties die vaak ongeschikt zijn voor kinderen. Ouders maken zich zorgen over de veiligheid van hun kinderen en blijven 's nachts wakker om de ruimte waar zij verblijven te bewaken. Kinderen moeten verhuizen van plek naar plek, hebben niet altijd toegang tot onderwijs en zorg en voelen stress, angst en onzekerheid. Zo te zien heeft het ministerie van asiel weinig aandacht voor de rechten van kinderen!

Het gaat trouwens toch niet zo goed de laatste jaren met de kinderrechten in Nederland. Nederland presteert ondermaats bij de naleving ervan. Dat blijkt uit het KidsRights Index-rapport van 2023, dat is gepubliceerd door de internationale kinderrechtenorganisatie KidsRights.

Nederland daalde van plek 4 naar plek 20 in de internationale KidsRights Index, een ranglijst die jaarlijks bijhoudt hoe kinderrechten wereldwijd worden gerespecteerd. Op de index staan 193 landen. Het is voor het eerst dat Nederland buiten de top 10 valt.

Werk aan de winkel!!

Dit bulletin wordt met de grootste zorg samengesteld. Met vragen of opmerkingen kunt u terecht bij de redactie: info@korczak.nl. Aan de informatie in dit Bulletin kunnen geen rechten worden ontleend. Copyright (c) 2025 Janusz Korczak Stichting; eindredactie: Arie de Bruin.